

Pascha

Czy Ostatnia Wieczerza to była Pascha?

Pascha, Przaśniki i "święta żydowskie" - o co chodzi?

Czy dzień zaczyna się ze świtaniem czy wieczorem?

Dlaczego mamy pozorne rozbieżności w Biblii odnośnie Paschy i Przaśników?

Kalendarz judejski i kalendarz galilejski - a jak mamy dzisiaj?

Nagrany materiał w wersji PDF - napisz email: T4pl@outlook.com

Pascha

Szabat szalom, szabat szalom, witam was wszystkich i naszych gości oraz widzów online. Zbliżamy się do tego świętego czasu Pesach, czyli Paschy. Jesteśmy tak błogosławieni, naprawdę błogosławieni, że możemy uczestniczyć w tych świętach. I dzisiaj – nauczmy się nieco o tym dniu Paschy i pojdźmy zatem do **Ewangelii Jana rozdział 3**. Oczywiście znamy to dobrze – Nikodem, nocny Nikodem:

"A był człowiek z faryzeuszów imieniem Nikodem, dostojnik żydowski. Ten przyszedł do Yahushy w nocy i rzekł mu: Mistrzu! Wiemy, że przyszedłeś od Elohim jako nauczyciel; nikt bowiem takich cudów czynić by nie mógł, jakie Ty czynisz, jeśliby Elohim z nim nie był. Odpowiadając Yahusha, rzekł mu: Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci, jeśli się kto nie narodzi na nowo, nie może ujrzeć Królestwa Elohim (Krolestwa Niebios). Rzekł mu Nikodem: Jakże się może człowiek narodzić, gdy jest stary? Czyż może powtórnie wejść do łona matki swojej i urodzić się? Odpowiedział Yahusha: Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci, (jesli ktos nie ma serca obrzezanego) jeśli się kto nie narodzi z wody i z Ducha, nie może wejść do Królestwa Elohim (Krolestwa YHWH). Co się narodziło z ciała, ciałem jest, a co się narodziło z Ducha, duchem jest. Nie dziw się, że ci powiedziałem: Musicie się na nowo narodzić. Wiatr wieje, dokąd chce, i szum jego słyszysz, ale nie wiesz, skąd przychodzi i dokąd idzie; tak jest z każdym, kto się narodził z Ducha."

I jakie cudowne otwarcie, kiedy wchodzimy w ten święty czas Paschy. Bo ostatecznie to **połącz nas z powrotem z Księgą Wyjścia 12 oraz z Paschą, z tamtą Paschą**.

Bo kiedy patrzymy, skąd wyszliśmy – to wiemy, gdzie mamy dojść. I to, co Yahusha czyni tutaj – On przypomina Nikodemowi: tak, ja wiem, skąd przyszedłeś – jesteś członkiem rady Jahudim, jesteś nauczycielem, ja rozumiem, skąd przychodzisz, ja rozumiem twój dorobek – ale czy ty rozumiesz, gdzie musisz iść?

I to, co tutaj chcemy zobaczyć, to jest właśnie przesłanie Paschy – przesłanie Paschy.

I tak, zaczęliśmy od narodzin narodu, weszliśmy do domu – i weszliśmy do domu, który jest jak lono – i ten dom był pomazany krwią, prawda? Weszliśmy do tego domu, jak do lona, a ten dom był pomazany krwią. I byliśmy niewolnikami i mieliśmy noc porodów, czyż nie? Mieliliśmy noc porodów – kiedy słyszeliśmy mnóstwo płaczu na zewnątrz lona, wiele krzyku na zewnątrz tego domu. Słyszeliśmy ból, a następnego ranka, **kiedy wyszliśmy z tego krwawego otwarcia, wyszliśmy jako kto? Jako wolni mężczyźni, jako wolne kobiety. Mieliliśmy nowy porod**, czyż nie?

I widzicie, tego właśnie dotyczy Pascha – tego ostatecznie dotyczy Pascha. Tak, rozumiemy twój dorobek, rozumiemy, skąd przychodzisz, ale **czy ty rozumiesz, gdzie ten początek powinien cię zaprowadzić?**

Ezekiel i rozdział 16-ty mówi to: *“I doszło mnie słowo YHWH tej treści: Synu człowieczy! Oznajmij Jeruzalemowi jego obrzydliwości, i powiedz: Tak mówi Wszechmocny YHWH do Jeruzalemu: Twoje pochodzenie i twój ród wywodzi się z ziemi kanaanejskiej. Twoim ojcem był Amorejczyk, a twoją matką Chetytka. A z twoim narodzeniem było tak: Gdy się narodziłaś, nie przecięto twojej pępownicy i nie obmyto cię wodą, aby cię oczyścić, nie wytarto cię solą i nie owinięto w pieluszki. Żadne oko nie spojrzało na ciebie, aby z litości nad tobą uczynić dla ciebie jedną z tych rzeczy; lecz porzucono cię (do narodów) na polu...”*

- czy to nie dotyka was? Bo to dotyka mnie głęboko. Jak to się stało, że znalazłem się w towarzystwie świętych, skoro takie było moje pochodzenie? Byłem odrzucony od urodzenia, dorastałem w narodach – pogańskich narodach, nie byłem nigdy obmyty w Słowie, oczyszczony, wytarty solą, czy olejem.

A co z wami? Czy byliście po prostu wyrzuceni, pozostawieni na odurzenie i wychowanie narodom? Z tradycjami waszych ojców, tak jak ja? I teraz siedzimy w towarzystwie świętych – kadoshim.

Popatrzcie, o czym jest mowa – to połączenie z powrotem do Paschy – właśnie tutaj,

werset 6: *“A gdy przechodziłem (passover/przejsie – pascha) koło ciebie i widziałem cię tarzającą się w swojej krwi, wtedy odezwałem się do ciebie, leżącej we krwi: Żyj!”* - żyj – powiedziałem do ciebie – leżącej we krwi: Żyj!

To jest niesamowite. Popatrzcie – **werset 3 – mamy porod** – a potem w **wersecie 6 YHWH pesach – czyli przechodzi koło nas** – i w wersecie 6 **daje życie tej leżącej we krwi**, czyż nie?

Bycie w tej krwi dało nam życie. Podczas lat niewoli, w świecie, w Egipcie, byliśmy jak nowonarodzone dziecko, które było po prostu

wyrzucone. To mnie tak głęboko dotyka, tak głęboko, z moim życiem przez pierwsze 24 lata.

I tak, urodziliśmy się jako naród, bo On co? *On odnowił ciebie, odnowił mnie z lona.* Byliśmy urodzeni, ale nie mogliśmy widzieć, bo *nasza pepowina była co? Była nieodcieta, była nieodcieta – aż przychodzimy do poznania Baranka Paschalnego i On przecina naszą pepowinę.*

***Doswiadczenie naszego narodzenia jest połączone do Paschy.
Doswiadczenie naszego narodzenia jest połączone do Paschy.***

***Często dzisiaj pada pytanie – kiedy Yahusha jadł kolację paschalną?
Kiedy dokładnie On to uczynił ze swoimi uczniami?***

I wpadamy tak mocno w kalkulacje kalendarzowe, że przegapiamy znaczenie Paschy. I to jest znaczące.

Jest ważne, abysmy gromadzili się we właściwym czasie, jest ważne, abysmy wypatrywali Jego moedim, Jego czasów, Jego sezonów, Jego świąt, Jego festiwali i Jego szabatów.

Bardzo ważne, abysmy to robili, ale nie pozwólmy sobie dać się złapać w tamto, aby zapomnieć to. Czy to ma sens? Ponieważ razem przenosimy się do właściwego stada świętych, gdyż przychodzimy razem na Paschę.

I chcę mówić o czasie tego święta, gdyż wiele ludzi zadaje pytanie: co ty robisz? Dlaczego gromadzicie się na Paschę w tym czasie, podczas kiedy rabini robią inaczej, a poganie robią jeszcze inaczej? I mamy tutaj mnóstwo zamieszania, zatem chciałbym to zaadresować.

Bo, ja wierzę, że zamieszanie pochodzi z ewangelii, gdzie jest napisane: w pierwszy dzień Przasników to było, kiedy Pascha miała mieć miejsce. Czy to jakiś rodzaj złego tłumaczenia? U króla Jakuba? W większości na pewno. Albo – czy miały miejsce dwie Paschy? Czy myślicie o tym? Jedna, osobna – ta dla Żydów – i ja nauczyłem tego w przeszłości – że to było coś jakby “proba Mesjasza” dzień wcześniej – osobno. I myślę, że ***dużo zamieszania pochodzi z frazą “bayin ha arbayim” – między wieczorami, między wieczorami.***

Jeśli pojdziemy do ***Marka 14:12*** – przeczytam z paru tłumaczeń i mam nadzieję, że zobaczycie.

Marek 14:12 jest napisane: ***“W pierwszy dzień Przasników, gdy zabijano baranka paschalnego, zapytali go jego uczniowie: Gdzie chcesz, abyśmy poszli i przygotowali ci Paschę do spożycia?”***

Czy wiecie, jakie tłumaczenie użyłem? The, Thy, Tho, Tha – thou królu ***Jakubie.***

Marek 14:12 - spróbujmy inne tłumaczenie, może bardziej hebrajskie: **“W przeddzień Chag HaMatzot, gdy zabijano pesach, zapytali go jego talmudim: Gdzie chcesz, abyśmy poszli i przygotowali ci Pesach do spożycia?”**

Trochę inne tłumaczenie, widzicie? I sprowadza się to do greckiego słowa **“protos”** – jest lepiej przetłumaczone jako **“przed”** w tym kontekście, niż jako **“pierwszy”**.

To jest tłumaczenie greckiego **“protos”** – lepsze tłumaczenie jest jako **“przed”**, ale król Jakub przetłumaczył je jako **“pierwszy”**.

Większość tłumaczy przetłumaczyło je jako **“pierwszy zamiast “przed”** – i to się stało przeszkodą, powodując wiele zamieszania w tekście.

Ale pascha jest zabijana i przygotowywana w przeddzień Przasników – co znaczy w sensie przed odpoczynkiem. I jest bardzo trudno dla przeciętnego czytelnika, aby zrozumieć to z tekstu, szczególnie z króla Jakuba i słabszych wersji.

Ale, aby naprawdę namieszać wam w głowach – bo lubimy to robić – naprawdę namieszać w głowach – tam obliczano czas od wieczora do wieczora - i w tym samym czasie inni obserwowali czas od wchodu słońca do wschodu słońca. Widzicie, Żydzi albo święta żydowskie – jak widzimy w Ewangelii Jana – zauważycie to? - święta żydowskie.

I my jesteśmy oburzeni, bo to nie są święta żydowskie, tylko **to święta całego Izraela**, prawda? One nie są specyficznie dla Żydów, co on ma na myśli mówiąc “święta żydowskie”?

To święta YHWH, prawda?

Ilu z was mówiło to przez lata? Ja tak mówiłem, bo ludzie mówili: o, ja widzę, że ty robisz te żydowskie święta; a ty: nie, to nie są święta żydowskie; a oni: tak, są – zobacz, co tu pisze; a ty: nie, **to święta YHWH, dla całego Izraela i dla obcych, którzy chcą dołączyć i wszczepić się, i produkować te same owoce sprawiedliwości**, a nie ten pogański bezsens, który ty robisz... To jest to, co robiłem. Dlatego ja nie mam przyjaciół... z wyjątkiem was – świeci – jakich lepszych przyjaciół można mieć, prawda?

Ale widzimy, że napotykamy na te zwroty “święta żydowskie” w Ewangelii Jana.

I to był judejski sposób obserwowania – od wieczora do wieczora – o tym jest mowa.

Święta żydowskie to znaczy święta **w Judei** – tych w Judei – którzy obserwowali święta w rozpoznanii czasowym **od wieczora do wieczora** – w przeciwieństwie do tych **z Galilei**, którzy zachowywali kalendarz **od wschodu do wschodu**, i oni obserwowali święta zgodnie z tym kalendarzem.

Zatem Ewangelia Jana mówi o kalendarzu “od wieczora do wieczora” i sposobie, w jaki oni określali dzień. A inni autorzy, którzy nie celują w święta żydowskie, mówią o galilejskiej metodzie, czyli “od wschodu słońca do wschodu słońca”.

Teraz, ja tylko cytuję Talmud, kiedy mi to pasuje – **Talmud, Mishna, Pesachim 4:5** jest napisane: *W Judei pracowano tylko do południa w przeddzień Paschy, ale w Galilei nie robiono nic w ogóle. I jeśli chodzi o noc między 13-ym a 14-ym Nisan, szkoła Shimei zabraniała jakiegokolwiek pracy, a szkoła Hillel pozwalała do wschodu.*

I mamy graf – możecie zobaczyć, możecie zrobić notatki potem, bo to dość sporo informacji i prawdopodobnie musicie pomyśleć nad tym zdjęciem na grafie.

Ale ten tekst był umieszczony przez doktora Harolda Hornera, z Teologicznego Seminarium w Dallas, aby pokazać **rozpoznanie czasu w Galilei “od wschodu do wschodu”**,

a w Judei Żydzi rozpoznawali czas “od wieczora do wieczora”.

Zatem święta żydowskie – od wieczora do wieczora. To rozpoznanie wyjaśni pozorną rozbieżność, którą widzimy w ewangeliiach.

Zatem kontynuujmy, bo to jest świetne, kiedy uczymy się. Chciałbym zabrać was w podróż, kiedy właściwie przejdziemy przez wydarzenia Paschy Mesjasza - ten wielki tydzień.

Ewangelia **Jana rozdział 12: “A na sześć dni przed Paschą poszedł Yahusha do Betanii.”**

A więc to byłoby 9-go dnia Aviv. I potem widzimy

w **Lukasza 19:28** – widzimy tam triumfalny wjazd Yahushy do Jerozolimy – i kiedy to było? To byłoby 10-go Aviv.

I jeśli pójdziemy do Księgi Wyjścia – to w jaki dzień powinien przynieść baranka do swego domu? 10-go. Zatem **Yahusha wszedł do domu – Jerozolimy, domu, który był w tym czasie domem nierządnym**, jak mówi prorok – w tym czasie właśnie, 10-go. I Yahusha poszedł – **Lukasza 19:28** – do domu – 10-go, wtedy kiedy powinien. **10-go baranek był wybierany,**

i był wybierany w Betlejem – co znaczy “dom chleba” – bo tam właśnie Kapłan Najwyższy i kapłani szli, do Betlejem – po to, aby wybrać baranka. To był obszar, gdzie baranki były hodowane na zabicie na Pasche – w Betlejem. Czy nie jest to niesamowite? Zatem, 10-go baranek był wybierany w Betlejem przez Kapłana Najwyższego.

Tam mogło być ponad 100 tysięcy ludzi, czekających na tego baranka na drodze do Jeruzalem. Możecie sobie wyobrazić? 100 tysięcy ludzi lub więcej, oczekujący baranka, którego Kapłan Najwyższy wybrał z Betlejem, nadchodzącego. I co oni dostają w zamian? ***Oni dostają Mesjasza – Baranka YHWH, wybranego od założenia świata*** – oni mają Jego, przychodzącego na osiołku, odzianego w szal modlitewny, najeżdżającego.

Wyobraźcie sobie – co mogło się dzieć – 100 tysięcy ludzi – i jak tylko ktoś zaczyna owacje, to staje się to zaraziwe. I uczniowie widzą Go najeżdżającego i zaczynają owacje: Hosanna, Hosanna. I każdy myśli, że to baranek nadchodzi: (beee), a więc oni zaczynają owacje, i to jest zaraziwe. I mamy owacje ponad 100-u tysięcy ludzi, oczekujących tego małego puszystego baranka na drodze.

A drogą wjeżdża Yahusha na osiołku. I kapłani i sędziowie, Faryzeusze i Saduceusze wolali: ty lepiej powiedz swoim uczniom, żeby przestali. Ale ja wam powiem – jeśli oni przestaną, to te kamienie – nawet te kamienie będą wolać. Ale jakie kamienie? Jakie kamienie będą wolać? O czym ty mówisz? Czy nie pamiętacie – te kamienie, które oni podnosili, aby Go ukamienować? Te kamienie z otaczających kamienistych okolic – nawet te kamienie będą wolać.

Widzicie, to właśnie się stało. Baranek był przynoszony do domu 10-go Aviv, a potem był szturchany i popychany, czyż nie? On był sprawdzany przez tych osądzających, religijnych liderów.

I w końcu ***Pilat umywa ręce i mówi: nie znajduje w Nim winy. Baranek jest bez skazy i perfekcyjny – bez skazy i perfekcyjny.*** To wszystko jest zgodne z prorocstwami. Ale co widzimy?

Pamiętacie tę noc, kiedy oni zaciągnęli Baranka przed religijnych liderów? I my rozmawialiśmy o tym, nawiązując do Melchizedeka.

Kajfasz – nielegalny Kapłan Najwyższy – on rozrywa swoje ubranie, tym samym unieważniając swoje kapłanstwo.

I pada pytanie – bo to on powinien umrzeć, a nie Yahusha – pytanie: ***kto będzie pełnił obowiązki Najwyższego Kapłana podczas tamtejszej Paschy?*** Bo oni nie mają Najwyższego Kapłana.

Z wyjątkiem tego, że już **nastąpiło przetransferowanie do Najwyższego Kapłana Melchizedeka, który będzie pełnił obowiązki podczas Swojej Własnej Paschy**. I to właśnie widzimy w Nowym Testamencie. To są niesamowite rzeczy.

I teraz pokazuje wam tradycyjną judejską metodę Saduceuszy, bo pamiętajcie, że to **Saduceusze mieli kontrole nad świątynią – to oni sprawowali służbę w świątyni**.

Zatem to byli Judejczycy i Saduceusze obsługujący świątynię i **to było “od wieczora do wieczora”**, jak oni obserwowali dzień, podobnie jak to robią dzisiaj rabini, i jak to robi dziś tradycyjny judaizm – to pochodzi stąd.

Zatem, to ich metoda zachowywania świąt – a potem powiem wam o **metodzie Galilejczyków**, jak oni kalkulowali dzień, co – ja wierzę – jest poprawnie – czyli **“od wschodu do wschodu”**.

Zatem – **metoda judejska – to “od wieczora do wieczora”**.

(Słyszysz harfy, słyszysz harfy, anioły nadchodzą, co to jest? daj mi ten telefon, daj mi go, porozmawiam z nim, daj mi ten telefon, twoja mama? Zapytałbym – czy wiesz, że jesteś na żywo? Dobrze, że to były anioły...)

Zatem, **judejską metodą oni kalkulowali dzień “od wieczora do wieczora”** i 14-go Aviv oni **przestawali pracować w południe i mieli Pasche około 3-iej po południu - “bayin ha arbayim” – między wieczorami**.

I oni lamali Afikoman (mace) wtedy, kiedy Yahusha wołał: **Afikoman** albo po hebrajsku **“Kalah”, co znaczy “skonczone”** albo **“moja Oblubienica”**.

Właśnie wtedy, kiedy oni lamali Afikoman – On wołał “Afikoman” albo po hebrajsku “Kalah”, moja Oblubienica – w zależności od tłumaczenia i języka. Czy On wołał, że jest skonczone, czy On wołał za Oblubienicą? Afikoman czy Kalah? To się działo na drzewie i widzimy to w Ewangelii Jana.

I to była **judejsko-saducejska metoda zachowywania świąt** – wierzących, że dzień zaczyna się z zachodem i trwa do zachodu – czyli **od wieczora do wieczora**.

A co z Galilejczykami? **Metoda Galilejczyków to była metoda Faryzeuszy – i oni rozpoznawali, że dzień zaczyna się ze wschodem**.

Zatem pamiętajmy, że w ten sposób **oni będą conajmniej 12 godzin do przodu przed Judejczykami**, co tłumaczy rozbieżność między

synoptycznymi ewangeliami a Ewangelią Jana, które znajdujemy w Nowym Testamencie.

Zatem 14-go pod wieczor, przed wschodem słońca 15-go – to jest, kiedy oni jedli Pasche. **I to jest Pascha, którą Yahusha jadł ze swoimi uczniami.**

Widzicie, jak to wyjaśnia pozorne rozbieżności? O co chodzi? Mamy dwa różne zestawy określające, kiedy zaczyna się dzień.

I jeden z nich jest 12 godzin do przodu przed drugim – i to jest, kiedy Yahusha jadł Pasche ze swoimi uczniami. Podczas kiedy **“święta żydowska” były 12 godzin później – i to była judejska metoda.**

Musicie to zrozumieć. Przykład: my żyjemy tutaj w Oregonie, i jesteśmy bardzo wolnościowym stanem wobec niektórych praw. Dlaczego? Spotkałem się wiele razy, kiedy mamy spotkania tutaj w Salem, i wiele farmerów przyjeżdża do sądów, by wnieść petycje, gdyż oni tracą ich styl życia, ich ziemię, całe farmy – dlaczego? Oregon jest ogromny i jest bardzo wiejski, ale większość ludzi, którzy głosują, żyje w rejonie Portland, który jest metropolitarny i liberalny, i ma wpływ na tych, co mieszkają poza nim.

I tak samo Jeruzalem było bardzo metropolitarną liberalną strefą i oni robili “od wieczora do wieczora” – te modną nowoczesną nową metodę robienia rzeczy – liczenie “od wieczora do wieczora”. Ale te wiejskie strefy - ci z Galilei – oni byli bardziej konserwatywni, i oni zachowywali te tradycyjne liczenie dnia – “od wschodu do wschodu”. Oni nie byli tak modni i nowoczesni, jak ci w Jeruzalem. Widzicie to?

I mamy to samo dzisiaj, w społeczeństwie, w którym my żyjemy – i nie różni się od dni, w których Yahusha żył. Zatem, te wiejskie rejony, ci tradycjonalisci, ci konserwatyści – oni byli “od wschodu do wschodu”, a ci modni i nowoczesni to był sposób Judejczyków – w metropolitarnym Jeruzalem – “od wieczora do wieczora” – sposób saducejski. I dlatego mamy te pozorne rozbieżności w Nowym Testamencie.

Ale nie, bo my nie rozumiemy tego, bo mamy co? **Daniel mówi nam – że ktos przyszedł, namieszal i zakłócił prawo – Tore, że teraz nawet nie rozumieją, jak właściwie podzielić Tore, albo co to jest Tora.** Czy to są te rabiniczne rzeczy, czy te lewickie rzeczy? Czy to święte sprawiedliwe życie czy powinniśmy żyć w bezprawiu, bo łaska? I jaki czas to jest – czy to Wielkanoc czy Pascha?

To szalone, więc **musimy znaleźć drogę z powrotem** – i to właśnie robimy – razem – ja nie mogę robić sam, ani nikt z was, bo ten, kto izoluje

siebie – ten co? Szuka swojego własnego. Ale kiedy przychodzimy razem, to możemy dochodzić razem. I o to chodzi w naszej służbie, to służba, gdzie badamy razem, nie dla swego samozadowolenia, ale badania razem - bo my jesteśmy pokornymi świętymi. Niech ci, co wszystko wiedzą, zadowolają się sami, ale ja nie wiem wszystkiego i nikt z was, i razem – możemy rozmawiać i dochodzić, ponieważ szukamy “zadaka” – sprawiedliwości.

Zatem, to jest niezwykle ekscytujące dla mnie, widzieć to objawienie, kiedy zbliżamy się do czasu Paschy.

Co się stało więc?

Yahusha jadł Pasche ze swoimi uczniami – i to była Melchizedekowa Pascha zgodnie z metodą galilejską “od wschodu do wschodu”.

3 synoptyczne ewangelie ***albo 13-ty, przechodzący na 14-ty – czyli judejska metoda liczenia “od wieczora do wieczora”- (Ewangelia Jana).***

Pamiętajmy, że ***Judea upadła i była totalnie skorumpowana, religijnie i politycznie,*** czyż nie?

Ale w Galilei – tam byli ci wszyscy zadokici, ci sprawiedliwi konserwatywni, którzy chcieli zachować stare metody, metody sprawiedliwych, tych z Qumran.

To była twierdza tych gorliwych – twierdza konserwatywnych “od wschodu do wschodu” – tam, w Galilei.

Ale – co jest naprawdę niesamowite? Ze ***YHWH jest ponad naszymi wszystkimi sporami, czyż nie? On jest ponad naszymi sporami, ponad wszystkimi kalkulacjami kalendarzowymi.*** I On mówi: wiecie co?

Yahusha, Moj Syn jest Prawdziwym Barankiem Paschalnym.

On będzie jadł Pasche prawidłowo według galilejskiego, faryzejskiego kalendarza, ale On także umrze jako judejska Pascha, zgodnie ze służbą świątynną.

Tylko YHWH mógł to zaplanować, co nie? To jest niesamowite. I teraz nie mamy już żadnych sprzeczności w tekście.

Przez 2 tysiące lat teologowie walczą z sobą i nikt nie zastanowił się: hej, mamy dwa różne kalendarze w użyciu – mamy Żydów i święta żydowskie z ich dniem liczącym “od wieczora do wieczora” – to, co rabini robią dzisiaj. Albo jak poganie – podzielimy różnice i zaczniemy o polnocy, tak?

Hej, 23.59 – zmieniamy czas na pierwszą w nocy – ja śpie wtedy –
naprawde, oni pokrecili, co nie? To szalone rzeczy, szalone rzeczy.

***Ale, to jest niezwykle czas – i jak powiedziałem na początku – jest
bardzo wazne, abysmy pamietali, czego dotyczy Pascha, bo to wiecej
niz kalendarz.***